

1 Görüntünün Görüntüsündeki BİRden Gelen Görüntüler

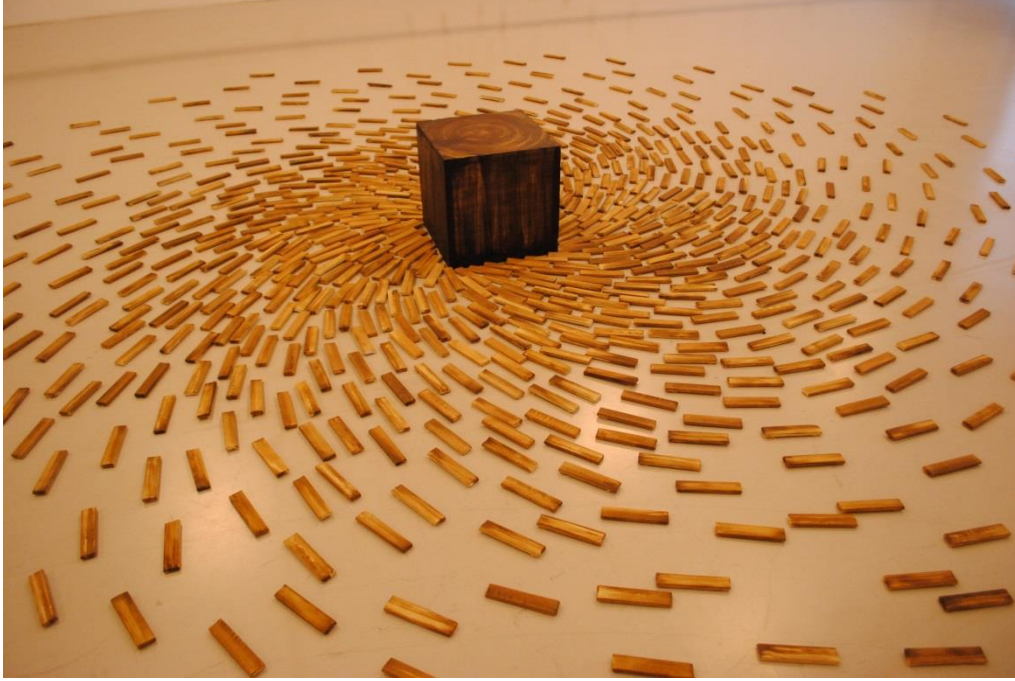
Dilek Karaaziz Şener

İnsanoğlu evrenden korkmamış. Doğrudur! Devamlı onunla hesaplaşması bu korkunun verdiği bir güdülemedir de ondan! Kendimizle hesaplaşmanın sonu gelmediği gibi, evrenle hesaplaşmanın da sonu gelmez! Metin And 'ın 'oyun' üzerine bir yazısını okumuştum ve 'insanın değişmeyen bir yanı evrenden korkusu' sözüyle başlamak istedim. Zaman içinde insan kendini, onca renge rağmen, renksiz bir gökyüzü altında hisseder. Sonrasında apansız açılan boşluğa doğru iteleyken zaman zaman yaptığımız iç hesaplaşmalar çukurunda kendini bulur. 'Hesaplaşma' bir oyun. Nasıl mı? 'Tanrıyı ve insanları deneme!' diyor Nietzsche. Ne dense felsefe öğretisi, kendi çağına tümünden bir karşı çıkış olan bu Alman varoluşçuya aldanmıyoruz. Bu nedendir ki birçok şeyi belki de kaybedişimiz. İnsan daha da güçlü olmayı istemez mi? Ayakta durup boşta kalan elleriyle alet yapabilme fikrine erişen ilk insandan bu güne bu bir yaşam kuralıdır. Kısaca yaşam oyundur. Oyun boşta kalan zamanı değerlendirmek, oyalanmak, sırf keyfine icra dilen bir eylem olmanın dışında evrenle alışverişidir. Metin And 'ın da üzerinde durduğu gibi: anlamındaki semantik kaymalara rağmen zamana ve coğrafyaya gere fiilen değişebilen 'oyun' sonuç olarak insanın evrenle hesaplaşmasının bir sonucudur.

And yunun yalnızca oynamak için yaptığımız bir şey olmadığını vurgular. Peki, o zaman nedir oyun? İlk cümleye başlarken sorduğumuz gibi kozmosla\evrenle ilgili olmalıdır. Bu gün bile hala hayatımızda evrene karşı korkular mevcut, bilinmezlere karşı bilme isteği ve devamlı hesap-sonuç ilişkisine dayalı 'hesaplaşma' süreci devam ediyor. İlk insan doğayla hesaplaşmasını oyun ve büyüye dayalı dansların sonucunda mağara resimleriyle yapmıştır. 'Hesaplaşma' sanatın öyküsünün a,b,c sini farkında olmadan yazarak, bir başka boyuta geçivermiş. Gelelim bireysel hesaplaşmaya ki günümüz insanının bence önde gelen sorunu. Hatta doğal afetleri, küresel ısınmayı, depremi, ozan tabakasının delinmesinin önemini bile ikinci sıraya atabiliyor gülük yaşamın içinde. Çağdaş denilen 'yoğunluk' kavramı bir o kadar uzaklaştırıyor bizi önce kendimize sonrada kendimize. Başta 'güven' eksikliği ve sonrasında bir zincir gibi eklenen huzursuzluk, sevmeden sevmek, yaralanmak, acımak, acıtmak ve

daha nice olumsuzluklar ekliyor birer birer bireylerin arasına. Ne güzel söylemiştir Ahmet Altan 'Ten ve Hüzün' adlı yazısında: 'Sevmeden seilmek, dokunulmadan dokunmak, yaralanmadan yaralanmak, acı çekmeden acı çektirmek, zıhlarımızı, hesaplarımızı, bunları elde etmek için mi kuşanıyoruz? Onun için mi deneyip duruyoruz insanları?'

Hayat bir sahne ve hepimiz de oyuncuyuz. Kendi kendimize oynuyoruz. Johan Huizinga'nın 'Homo Ludens\Oyunun Toplumsal İşlevi Üzerine Bir deneme' adlı kitabında önemli bir cümle vardır; hemen altını çizerek aktarıyorum: 'Önce oyun vardı!' önce söz vardı ile eş anlamlı bir cümle. Söz olmasa oyun olmazdı; oyun olmasa da söz olmazdı. Hepsini topladık ve birbirine ekledik; sonuç olarak söz-oyun\oyun-söz ve eşittir SANAT.

2013 yılının yarısına gelmişken, Ankara'da en çok etki altında kaldığım ve günlerdir akıl oyunlarımla beni çalkantılara sevk eden bir sergiyle ilgili birkaç kısa cümle kurmak istiyorum: genç sanatçımız Hüseyin Arıcı'nın '1' adlı sergisi, 3-25 Nisan tarihleri arasında Cer Modern'de açıldı. Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nde halen daha eğitimine devam etmekte olan Arıcı, standart tuval ölçülerinin dışına çıkarak, görüntünün görüntüsünü işlerine yansıttı. Bunu yaparken de ana dili olarak gördüğü resmin geleneğinden kopmadan, bu dille yeniliğin mücadelesini verdiği işlerini bizlerle buluşturdu. Hüseyin ile olan sergi temasının ilk olmadığını daha önceki yıllarda Hacettepe Güzel Sanatlar Fakültesi'nde farklı disiplinlerde eğitimini sürdüren veya tamamlamış genç sanatçıların etkinliklerinde de odak noktama alıp izlemeye gayret ettiklerimden biri Arıcı!

Tuvalle oyunlar oynuyor Hüseyin. Aklımızı bazen karıştırıp bazen de toplumsal karmaşa içindeki hesaplaşma zincirinin iplerini eline geçirerek, minimal üslupta sade, adeta dokunuşsuz izlerin peşinden gidiyor. İz, izini bırakmadıktan sonra nasıl takip edebilir ki insan? Yağlı boyayla yaptığı tuvaleri, kendi estetik anlayışıyla yerleştirerek seyircide bir tuval resmi değil de gerçek bir nesneyi izliyormuş izlenimini yaratarak! Geriye izleyicinin önünde akıp giden tuval denizinde kendi rotasını bulmaya kalıyor. Öncelikle önünüzde duran işlerin gözde bıraktığı izlenim biraz kafanızı karıştırabilir. Bunun nedeni ise ahşaptan örülü bir mabedin içinde güncel bir ibadetin ritüel(ayınle ilgili) vaktinde seyrüsefer olarak algılanır her şey... Yaklaştıkça ve önünüzde duran yapıt niteliği size

sardıkça\sarstıkça bir tuvalin içinde olduğunuzu anlıyorsunuz. Nesnenin gerçekliğini kuvvetlendiren tuvalin inceliği, uzunluğu, ortada başlayan ayrıntının yanlarda devam etmesi, kimi zaman minimal, kimi zaman anıtlaşan boyutu ve biçimi olmaktadır. Gerçeğin olması gerekenle yer değiştirdiği ince bir kesittedir, her bir yüzey! Sonuçta nihilist bir yaklaşımla, bireyci tutumunu iki önemli kavram için seferber eder Arıcı. Birisi doğa, diğeri gözü doğada olan sanat!

1 bazen milyonları bazen de tekil olanı temsil etmez mi?!

Sanatla oyununa sözlerini ekliyor Hüseyin:

'Bizim ortak noktamız, çok olmamız. Binlerce elektrik direği, binlerce ağaç, binlerce tavuk, binlerce ev ve binlerce çizgi sadece bunlardan bazıları... Eğer sanat benim anlatım biçimimse, kullandığım dil de resim olsa gerek. Doğanın gücünü ve felsefesini dilimin döndüğü kadarıyla anlatma çabasındayım. Tuvallerim göğe ne kadar yakın olursa doğanın bende yarattığı duygulara bir o kadar daha yaklaştığımı hissediyorum. Bu hissiyata biraz daha yaklaşmak için kurguladığım enstalasyon düzeninin işleri tamamlandığında, doğanın kendisinde sergilemeyi düşünüyorum. Onların doğanın büyüklüğü karşısında, göğün altında ezilip ufacık kalmasını istiyorum. Tıpkı insanların doğada ufalıp gitmesi gibi...'

Söze başlarken kurduğum cümleyi Arıcı'ya odakladığımda şunu söylemeliyim: Hüseyin evrenden korkmuyor! Aksine evreni evrenlere çoğaltarak kendine bir ibadetin içinde çalışarak korkulara karşı duruşunun duvarlarını sağlamlaştırıyor. Yine de duvar denince akla çatlaklarda gelir ya! Çatlaklar kendiliğinden değil özenle genç sanatçı tarafından bırakılıyor her bir tuvalin üzerine... Dikeyliğine... Derinliğine... Doğallık detaylarda ve yakın planda gizlenirken yapaylık genel kavranan bir görüş olarak yansıyor izleyenin gözlerine! Bu şu demek: tuvaler fabrikadan çıkmış gibi kesik hatlara sahiptirler ve endüstriyel bir nesne olarak keresteyi andırırlar. Üzerinde sanatçının ismi yerine TC kimlik numarası ve çalışmanın adı yerine de seri numarası yer alıyor. Öncelikle sanatçının biricikliği ve bu bağlamda da aynı şekilde yapıtların tekilliği ortadan kaldırılmış mıdır? Esas olan da bu değil midir?

1 bazen milyonları bazen de tekil olanı temsil etmez mi?

Hayat bir ibadet; ibadetse hayatın içinden geçen oyunbazlığa ait çalışmaların ürünleri! Çalışarak çoğalmak gerek oyun sahnelerinin kimlikli kimliksizleşmelerini! Görüntünün görüntüsünden gelen görüntüleri görebilmek için...

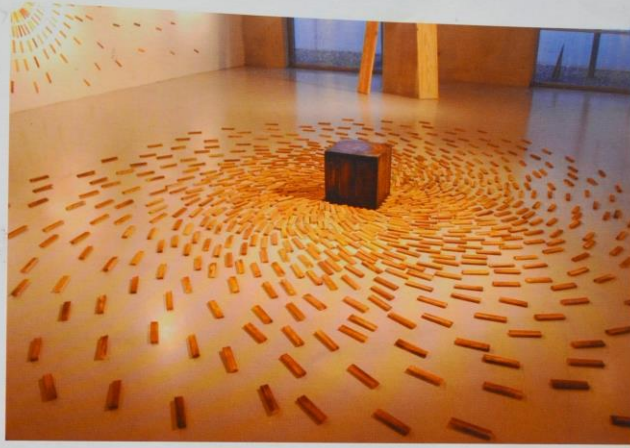

1 Görüntünün Görüntüsündeki BİRden Gelen Görüntüler...

Dilek Karaaziz Şener
dsener@hacettepe.edu.tr

İnsanoğlu evrenden korkarmış. Doğrudur! Devamlı onunla hesaplaşması bu korkunun verdiği bir güdülemedir de ondan! Kendimizle hesaplaşmamızın sonu gelmediği gibi, evrenle hesaplaşmanın da sonu gelmez! Metin And'ın "oyun" üzerine bir yazısını okumuştum ve "insanın değişmeyen bir yanı evrenden korkusu" sözleriyle başlamak istedim. Zaman içinde insan kendini, onca renge rağmen, renksiz bir gökyüzü altında hisseder. Sonrasında apansız açılan boşluğa doğru iteleyeyen zaman zaman yaptığımız hesaplaşmalar çukurunda kendini bulur: "Hesaplaşma" bir oyun. Nasıl mı? "Tanrıyı ve insanları denemel!" diyor Nietzsche. Nedense felsefe öğretisi, kendi çağına tümden bir karşı çıkış olan bu Alman varoluşçuya aldandıyoruz. Bu nedenledir ki birçok şeyi belki de kaybedişimiz. İnsan daha da güçlü olmayı istemez mi? Ayakta durup boşa kalan elleriyle alet yapabilme fikrine erisen ilk insandan bugüne bu bir yaşam kuralıdır. Kısaca yaşam oyundur. Oyun, boşa kalan zamanı değerlendirmek, oyalanmak, sırf keyfine icra edilen bir eylem olmanın dışında evrenle alışveriştir. Metin And'ın da üzerinde durduğu gibi: Anlamındaki semantik kaymalara rağmen zamana ve coğrafyaya göre fiilen değişebilen "oyun" sonuç olarak insanın evrenle hesaplaşmasının bir sonucudur.

And oyunun yalnızca oynanmak için yaptığımız bir şey olmadığını vurgular. Peki, o zaman nedir oyun? İlk cümleye başlarken sorduğumuz gibi kozmosla/evrenle ilgili olmalıdır. Bugün bile hala hayatımızda evrene karşı korkular mevcut, bilinmezlere karşı bilme isteği ve devamlı hesap-sonuç ilişkisine dayalı "hesaplaşma" süreci devam ediyor. İlk insan doğayla hesaplaşmasını oyun ve büyüye dayalı dansların sonucunda mağara resimleriyle yapmıştır. "Hesaplaşma" sanatın öyküsünün a,b,c sini farkında olmadan yazarak, bir başka boyuta geçivermiş. Gelelim bireysel hesaplaşmaya ki günümüz insanının bence önde gelen sorunu. Hatta doğal afetleri, küresel ısınmayı, depresmi, ozon tabakasının delinmesinin önemini bile ikinci sıraya atabiliyor günlük yaşam içinde. Çağdaş denilen "yoğunluk" kavramı bir o kadar uzaklaştırıyor bizi önce kendimize sonra da birbirimize. Başta "güven" eksikliği ve sonrasında bir zincir gibi eklenen huzursuzluk, sevmeden sevilmek, yaralanmak, acıtmak, acıtmak ve daha nice olumsuzluklar

ekiliyor birer birer bireylerin arasına. Ne güzel söylemiştir Ahmet Altan "Ten ve Hüzün" adlı yazısında: "Sevmeden sevilmek, dokunulmadan dokunmak, yaralanmadan yaralanmak, acı çekmeden acı çektirmek, zırlarımızı, akillarımızı, hesaplarımızı bunları elde etmek için mi kuşanıyoruz? Onun için mi deneyip duruyoruz insanları?"

Hayat bir sahne ve hepimiz de birer oyuncuyuz. Kendi kendimize oynuyoruz. Johan Huizinga'nın "Homo Ludens/Oyunun Toplumsal İşlevi Üzerine Bir deneme" adlı kitabında önemli bir cümle vardır; hemen altını çizerek aktarıyorum: "Önce oyun vardır! Önce söz vardı ile eş anlamlı bir cümle. Söz olmasa oyun olmazdı; oyun olmasa da söz olmazdı. Hepsini topladık birbirine ekledik; sonuç olarak söz-oyun/oyun-söz ve eşittir SANAT.

2013 yılının yarısına gelmişken, Ankara'da en çok etki altında kaldığım ve günlerdir akıl oyunlarıyla beni çalkantılara sevk eden bir sergiyle ilgili birkaç kısa cümle kurmak istiyorum: Genç sanatçımız Hüseyin Arıcı'nın "1" adlı sergisi, 3-25 Nisan tarihleri arasında CerModern'de açıldı. Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nde halen daha eğitimine devam etmekte olan Arıcı, standart tuval ölçüleri-

nin dışına çıkarak, görüntünün görüntüsünü işlerine yansıttı. Bunu yaparken de ana dili olarak gördüğü resmin geleneğinden kopmadan, bu dille yeniliğin mücadelesini verdiği işlerini bizlerle buluşturdu. Hüseyin ile olan sergi temasının ilk olmadığını daha önceki yıllarda Hacettepe Güzel Sanatlar Fakültesi'nde farklı disiplinlerde eğitimini sürdüren veya tamamlayan genç sanatçıların, etkinliklerinde de odak nokta- ma alıp izlemeye gayret ettiklerimden biri Arıcı!

Tuvalle oyunlar oynuyor Hüseyin. Aklımızı bazen karıştırıp bazen de toplumsal karmaşa içindeki hesaplaşma zincirinin iplerini eline geçirerek, minimal üslupta sade, adeta dokunussuz izlerin peşinden gidiyor. İz, izini bırakmadıktan sonra nasıl takip edebilir ki insan?! Yağlıboya ile yaptığı tuval- leri, kendi estetik anlayışıyla yerleştirerek seyircide bir tuval resmi değil de gerçek bir nesneyi izliyormuş izlenimini yarata- rak! Geriye izleyicinin önünde akıp giden tuval denizinde kendi rotasını bulmaya kalıyor. Öncelikle önünüzde duran işlerin gözde bıraktığı izlenim biraz kafanızı karıştırabilir. Bunun ne- deni ise ahsaptan örülmüş bir mabedin içinde güncel bir ibadetin ritüel (ayınle ilgili) vaktinde seyrüsefer gibi algılanır her şey... Yaklaştıkça ve önünüzde duran yapıt niteliği sizi sardıkça/ sarstıkça bir tuvalin içinde olduğunuzu anlıyorsunuz. Nesne- nin gerçekliğini kuvvetlendiren tuvalin inceliği, uzunluğu, or- minimal, kimi zamanda yanlarda devam etmesi, kimi zaman Gerçeğin olması gerekenle yer değiştirdiği ince bir kesittir, her bir yüzey! Sonuçta nihilist bir yaklaşımla, bireyci tutumunu iki önemli kavram için seferber eder Arıcı. Birisi doğa, diğeri gözü doğada olan sanat!

1 bazen milyonları bazen de tekil olanı temsil etmez mi? Sanatla oyununa sözlerini ekliyor Hüseyin:

"Bizim ortak noktamız, çok olmamız. Binlerce elekt- rik direği, binlerce ağaç, binlerce tavuk, binlerce ev ve binler- ce çizgi sadece bunlardan bazıları... Eğer sanat benim anlatım

biçimimse, kullandığım dil de resim olsa gerek. Doğanın gücünü ve felsefesini dilimin döndüğü kadıyla anlatmaya basındayım. Tuvallerim göğe ne kadar yakın olursa doğanın bende yarattığı duygulara bir o kadar daha yaklaşıyorum. Bu hissiyata biraz daha yaklaşmak için kurduğum yerleştirme düzeninin işleri tamamladığımda, doğanın kendisinde sergilemeyi düşünüyorum. Onların doğanın büyü- lüğü karşısında, göğün altında ezilip ufaklık kalmalarını düşün- rum. Tıpkı insanların doğada ufalığa gitmesi gibi..."

Söze başlarken kurduğum cümleyi Arıcı'ya okuduğumda bunu söylemeliyim: Hüseyin evrenden korkmuyor. Aksine evreni evrenlere çoğaltarak kendinde bir ibadetin de çalışarak korkulara karşı duruşunun duvarlarını seçmiş- laştırıyor. Yine de duvar denince akla çatlaklarda da geyik Çatlaklar kendiliğinden değil özenle genç sanatçı tarafından bırakılıyor her bir tuvalin yüzüne... Dikeyliğine... Derinliğine Doğallık detaylarda ve yakın planda gizlenirken yapıtın kavranan bir görüş olarak yansıyor izleyen gözlerine. Bu demek: tuvaler fabrikadan çıkmış gibi kesik hatlarla seçilen- ler ve endüstriyel bir nesne olarak keresteyi andırırlar. Üzer- lerinde sanatçının ismi yerine TC kimlik numarası ve sanat- çının adı yerine de seri numarası yer alıyor. Öncelikle sanat- çının biricikliği ve bu bağlamda da aynı şekilde yapıtının tekliği ortadan kaldırılmış mıdır? Esas olan da bu değil midir?

1 bazen milyonları bazen de tekil olanı temsil etmez mi?

Hayat bir ibadet; ibadette hayatın içinden geçenleri bazılığa ait çalışmaların ürünleri! Çalışarak çoğaltmak, oyun sahnesinin kimlikli kimliksizleşmelerini! Görüntüleri görüntüsünden gelen görüntüleri görebilmek için...

Sakine Ç
sakine.cif

Bir dest
Pat küt
Canlan
"İnsand

Bilin
kacaklar
karıştırıl
dan şişiril

Gördü
Susmu
Bir de
Ya des

En
ler, demir
çıkıp yer
nin daha
seramik
çanak ç
gerektiler
giyi çöm
zamanı
ler, taşın
ve göç y
yayıldıla
çanak ç

S
bilenin
Çanak
Neolitik
gelişim

Am
Bu,
Çar
Feri